

I min ordførertale gjorde jeg utrolig meget ud af at gøre det helt klart, at det, vi taler om i pind nr. 3, er planlægningen af den konkrete tilbagesendelse. Den skal påbegyndes nu og færdiggøres hurtigst muligt, så vi ikke den dag, hvor UNHCR og andre internationale organisationer siger, at nu kan tilbagesendelse finde sted, først skal til at sætte os omkring skrivebordet og planlægge, hvordan det skal gøres rent praktisk. Alle de praktiske ting skal være på plads den dag, hvor vi får grønt lys.

Der står, at planlægningen skal påbegyndes her og nu. Der står ikke noget i den motiverede dagsorden om, at tilbagesendelsen skal påbegyndes i dag eller i morgen, men at vi må kunne fastlægge planlægningen allerede nu. Det fremgår klart og tydeligt, og det fremgik klart og tydeligt af den ordførertale, jeg holdt.

Dorte Bennedsen (S):

Fremskridtspartiets ordfører sagde for et øjeblik siden, at det var superægerligt, at denne debat kom på dette sene tidspunkt, og det kan jeg sådan set være enig med ordføreren i. Men den beklagelse kan han rette mod et bestemt sted, nemlig Fremskridtspartiet selv, der behårdt har stået på, at det ville bruge sin ret til at fremme denne forespørgsel efter 10 dage i stedet for at gå ind i køen af forespørgsler.

Om selve problemet skal jeg sige, at den 21. november skete det, vi alle har håbet på gennem flere år: Der blev opnået enighed om en fredsaftale for Bosnien-Hercegovina. Men desværre er aftalen jo ikke ensbetydende med, at der nu er fred i det tidligere Jugoslavien. Okay, den er det første spæde tegn på, at freden måske er på vej, og at der med tiden forhåbentlig kan blive tale om en stabil og varig fred. Men ingen kan i dag sige noget om, hvorvidt processen vil lykkes. Aftalen er ikke underskrevet, og ingen ved noget om, hvorledes f.eks. de bosniske serbere vil reagere, når aftalen skal føres ud i livet. Men selv om alt skulle gå positivt og det fælles håb om en varig fred bliver opfyldt, er der alligevel grund til at slå koldt vand i blodet.

Aldrig så snart var der tale om enighed om en fredsaftale, før Fremskridtspartiet foreslog, at der nu tages initiativ til at sende de bosniske serbere hjem. Partiet glemte desværre at fortælle, hvordan man forestiller sig, det skal ske her og nu eller – som det blev sagt for lidt siden – i løbet af kort tid.

Den helt grundlæggende forudsætning er, som det også blev slået fast ved bosnierlovens vedta-

gelse for ca. et år siden, at UNHCR vurderer, at forholdene i området er så stabile, at de bosniske flygtninge kan vende hjem til sikrede forhold. Når freden er sikret, forestår der et meget stort genopbygningsarbejde af det ødelagte land. Der befinder sig i det tidligere Jugoslavien omkring 1,2 millioner mennesker, som er fordrevet fra deres hjemegn. De skal genplaceres, de skal genhuses, og når man har set nogle af de landsbyer og byer, som krigen har tromlet hen over, skal der ikke ret megen fantasi til at forestille sig, at det er et enormt arbejde, der forestår.

Men når det er sket, og når de et blevet genplaceret og genhuset, drejer den næste fase sig om de ca. 800.000 bosniere, som i dag befinder sig i Vesteuropa. Dem sætter man altså ikke blot i busser og kører dem hjem til ingenting. Skal de have en nogenlunde realistisk mulighed for at vende hjem, kræver det, at Vesteuropa – og altså også Danmark – går kraftigt ind i genopbygningen af det ødelagte land. Det drejer sig om at skaffe tag over hovedet, genetablering af vand, el og infrastruktur og genopbygning af virksomheder og dermed også arbejdspladser. Men det er ikke gjort med at tage nogle flygtningelandsbyer rundt omkring i Danmark og genplacere dem i det tidligere Jugoslavien.

Hele denne gigantiske indsats kan ikke løses i løbet af nogle få måneder, og derfor er det urimeligt og umenneskeligt at kræve, at de 17.000 bosniere, vi har modtaget, skal hjemsendes nu. UNHCR advarer faktisk også meget imod en for tidlig hjemsendelse af de bosniske flygtninge.

Hvis Vesteuropa i løbet af de kommende måneder eller måske det kommende trekvarter år beslutter sig for at tilbagesende de 800.000 bosniere, som Vesteuropa har taget imod, vil det have en sikker konsekvens: Det bosniske samfund vil bryde sammen, og risikoen for nye krigshandlinger vil være mere end overhængende. Derfor er det i alles interesse – i Bosniens, i Europas og altså også i Danmarks interesse – at vi ikke handler overilet, men følger den plan for genopbygning og tilbagevenden, som UNHCR har udarbejdet og skal stå for.

At nogle bosniere har været så længe i Danmark, at de har fået varig opholdstilladelse, og at andre – det skal erkendes – vil få det i løbet af de kommende måneder, der vakt harme hos nogle politikere. Men det følger altså af de regler, der blev fastlagt, da bosnierne kom hertil, og som er begrundet i nogle menneskelige hensyn, fordi det er ødelæggende at leve i årevis uden at